
Máme málo vysokoškoláků, hlásí šéfové firem

Máme málo vysokoškoláků, hlásí šéfové firem

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

21.9.2009, rubrika: Moje HN, strana: 29, autor: Hana Kejhová

Lidí s diplomem je v Česku o polovinu méně než v Unii

Firmy, které byly v minulosti dotlačeny katastrofálním nedostatkem technických profesí k tomu, aby si raději otevřely vlastní odborné školy, jsou v krizi. Kam dál? Co učit? Z čeho zaplatit odborníky, kteří by kvalitně učili?

„Kapitáni“ průmyslu teď mají starosti s výrobou, tvrdou konkurencí na zahraničních trzích a uplatněním zaměstnanců na kolísavém trhu práce. Místo aby se soustředili na předmět svého byznysu, a dávali více peněz třeba na inovace, musejí ve svém rozpočtu navíc počítat se správou učilišť a vysokých škol. Investice do vzdělání je stojí nemálo času, financí a energie.

To, že krize prohlubuje propast mezi akademickou sférou a potřebami firem, které drtí globální ekonomická krize, potvrdilo i Fórum průmyslu a zástupců vysokých škol, které se 15. září sešlo v Brně s ministryní školství Miroslavou Kopicovou. Shodli se, že bude nutné hledat jiné fungování terciárního vzdělávání, které musí odrazet podmínky globální konkurence. Vysoké školy i zástupci průmyslu tvrdí, že se musí změnit zákony.

Pavel Kafka, generální ředitel Siemensu, zná prostředí byznysu i akademické sféry. „Akademici mají jakoby na všechno dost času, dávají přednost modelové analýze,“ říká.

Neváhá ale kritizovat i zástupce byznysu. „Vymysleli jsme třeba na Svazu průmyslu alternativní financování vysokých škol. Zavedli jsme stipendijní fond, který měl šanci se rozrůst. Šlo o významný signál společnosti, že potřebujeme lidi v technických oborech. Všechno se připravilo, ale ani uvnitř Svazu průmyslu nenastala shoda. Někteří partneři nakonec ‚ycouvali‘,“ uvádí konkrétní příklad, kdy se neshodnou na podpoře vzdělání ani členové jedné zájmové skupiny.

„Přimlouvám se za daňové asignace (možnost určit, na co půjde část odvedených daní - pozn. red.). Ať nám stát dá šanci, abychom část svých daní mohli dát tam, kam potřebujeme. Pak se nám nestane, že jako silné firmy platíme vysoké daně, ale stát pak poskytne třikrát větší podporu třeba uměleckým oborům, než těm technickým,“ dodává Pavel Kafka.

Šéfové: Potřebujeme znát strategický plán vlády Rada šéfů firem má obavu, aby nevychovali tisíce lidí pro obory, které budou za pět let třeba úplně mimo. Potřebují znát kvůli svému podnikání aspoň střednědobý strategický plán vlády. Někteří její rozhodnutí mají na podnikání i úspěšných firem obrovský dopad.

„Třeba odmítnutí satelitního mýta navzdory tomu, že máme v tomto oboru v Česku špičkové odborníky, způsobilo, že v automobilkách dále budeme vyrábět ‚krabice‘ namísto specializovaného softwaru do aut,“ říká Radek Špicar, který ve Škodě Auto řídí vztahy s veřejnými institucemi na národní i evropské úrovni. „Češi občas kopnou do zadku sami sebe. Máme jedny z nejlepších odborníků na světě na tuto oblast, ale sami sobě jsme podřízli větev,“ dodává.

Prodávat se budou hlavně myšlenky „Nejvýkonnější ekonomiky přejdou do modelu, kde budou hlavně prodávat myšlenky,“ říká Jan Mühlfeit, prezident evropského Microsoftu. Stroje podle něj budou hrát jen podružnou roli.

„Manažeři a vůdcové v 21. století budou muset daleko více balancovat tu tradiční inteligenci s emocionální inteligencí. Hlavní, co budou muset udělat, je motivovat a inspirovat lidi,“ vysvětluje Jan Mühlfeit.

Jenže k tomuto stupni řízení potřebují šéfové inteligentní týmy lidí, kteří více pracují s informacemi a znalostmi než rukama...

Česká ekonomika je založena na levné pracovní síle a počet vysokoškolsky vzdělaných lidí je nedostatečný. „Vyčerpali jsme kvantitativní možnosti růstu, nemůžeme jít jinak dál než právě podporou vzdělání,“ říká Pavel Kafka, generální ředitel Siemens a viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

„Neobejdeme se bez vysokoškolsky vzdělaných lidí, kvalitní veřejné správy a bez účinného systému celoživotního vzdělávání,“ vysvětluje Jiří Majer, mluvčí Klubu manažera roku.

Česko se teď nachází na křižovatce, na níž se rozhoduje, zda se vydá, či nevydá ke znalostní ekonomice. Analýza OECD ukazuje, že Česká republika zaostává se svými 14 procenty vysokoškolské populace za průměrem zemí Evropské unie s 27 procenty vysokoškolsky vzdělané populace. Úroveň vzdělávání v Česku není v současnosti konkurenční výhodou.

14% Počet vysokoškoláků v Česku

27% Průměr vysokoškolsky vzdělaných v zemích evropské unie